

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

17 січня 2025 року

Хмельницький

№ 72/04-р/к

справа № 72/34-24

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

За результатами розгляду справи № 72/34-24 адміністративна колегія Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – адміністративна колегія Відділення) визнала дії виконавчого комітету Хмельницької міської ради (*«інформація, доступ до якої обмежено»*), ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*), які полягають у встановленні додаткової умови щодо необхідності надання суб'єктами господарювання довідки про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років у кваліфікаційних вимогах до учасників в конкурсній документації з проведення конкурсів з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади (Конкурси 1-4), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів в територіальних межах Хмельницької міської територіальної громади.

Адміністративна колегія Відділення, розглянувши матеріали справи № 72/34-24 про порушення виконавчим комітетом Хмельницької міської ради законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання з попередніми висновками Першого відділу досліджень і розслідувань Відділення від 30 грудня 2024 року № 72-03/326-п,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Південно-західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) проведено дослідження на предмет додержання вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування на ринку послуг з вивезення побутових відходів в територіальних межах Хмельницької міської територіальної громади.
- (2) За результатами проведеного дослідження Відділенням виявлено обставини, які свідчать про наявність у діях виконавчого комітету Хмельницької міської ради (далі – ВК Хмельницької МР, Виконком) ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті

- 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції.
- (3) Відділенням було направлено листи на адресу виконавчого комітету Хмельницької міської ради про надання інформації від 14.08.2023 № 72-02/1446, від 30.08.2023 № 72-02/836е та від 18.11.2024 № 72-02/3050е.
 - (4) Розпорядженням адміністративної колегії Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 29 березня 2024 року № 72/42-рп/к розпочато розгляд справи № 72/34-24 щодо виконавчого комітету Хмельницької міської ради (*«інформація, доступ до якої обмежено»*), ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*) за ознаками вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів в територіальних межах Хмельницької міської територіальної громади.
 - (5) Листом від 01.04.2024 № 72-02/635 копію розпорядження адміністративної колегії Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 29 березня 2024 року № 72/42-рп/к було надіслано ВК Хмельницької МР. Згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення, виплату грошового переказу (відправлення № 0600905367770) копію розпорядження від 29 березня 2024 року № 72/42-рп/к вручено 09.04.2024.
 - (6) Листом від 31.12.2024 № 72-02/3448е копію подання з попередніми висновками у справі № 72/34-24 від 30 грудня 2024 року № 72-03/326-п було надіслано ВК Хмельницької МР. Згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення, виплату грошового переказу (відправлення № 0600998392540) подання з попередніми висновками вручено Виконкому 03.01.2025.
 - (7) Листом від 31.12.2024 № 72-02/3449е було надіслано ВК Хмельницької МР запрошення на засідання адміністративної колегії Південно-західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

2. ОРГАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (8) ВК Хмельницької МР включений до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування (ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*), місцезнаходження якого: *«інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (9) Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи (частина третя статті 140 Конституції України).
- (10) Згідно з частиною другою статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон) місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (11) Враховуючи положення статті 5 Закону Хмельницька міська рада та її виконавчі органи входять до системи місцевого самоврядування.

- (12) Статтею 1 Закону передбачено, що виконавчі органи рад створюються сільськими, селищними, міськими, районними в містах (у разі їх створення) радами для здійснення виконавчих функцій і повноважень місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами.
- (13) Згідно зі статтею 11 Закону виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є, зокрема, їх виконавчі комітети.
- (14) ВК Хмельницької МР є представником Хмельницької міської територіальної громади, до складу якої входять населені пункти: місто Хмельницький, селище Богданівці, села Бахматівці, Березове, Богданівці, Велика Калинівка, Водички, Волиця, Давидківці, Іванківці, Івашківці, Климківці, Колибань, Копистин, Мала Колибань, Малашівці, Масівці, Мацьківці, Олешин, Пархомівці, Пирогівці, Прибузьке, Черепівка, Черепова та Шаровечка.
- (15) Відповідно до частини першої статті 16 Закону органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (16) Згідно з рішенням ВК Хмельницької МР від 26.05.2016 № 363 «Про затвердження регламенту роботи виконавчих органів Хмельницької міської ради» виконавчий комітет є виконавчим органом міської ради, який утворюється міською радою на строк її повноважень. Виконавчий комітет міської ради є юридичною особою, має власну печатку, рахунки у фінансових установах.
- (17) Виконавчий комітет Хмельницької міської ради утворено рішенням першої сесії Хмельницької міської ради VIII скликання від 08.12.2020 № 15.
- (18) Повноваження виконавчого комітету міської ради визначені Законом.
- (19) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (18) Згідно із статтею 73 Закону акти ради, міського голови, виконавчого комітету міської ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (19) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (20) Реалізація ВК Хмельницької МР покладених на нього повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (21) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у

сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції. У разі порушення цієї вимоги органи державної влади, до повноважень яких належить контроль та нагляд за додержанням антимонопольно-конкурентного законодавства, а також суб'єкти господарювання можуть оспорювати такі акти в установленому законом порядку.

- (22) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини Виконкому із суб'єктами господарювання.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (23) Організація поводження з відходами, вивезення побутових відходів в період проведення конкурсів в межах Хмельницької міської територіальної громади протягом жовтня 2021 року – травня 2023 року було врегульовано Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи», «Про житлово-комунальні послуги».
- (24) Механізм надання суб'єктами господарювання незалежно від форми їх власності послуг з поводження з побутовими відходами у містах, селищах і селах в період проведення останніх конкурсів в межах Хмельницької міської територіальної громади визначався Правилами надання послуг з поводження з побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 318) (далі – Правила № 1070), а процедура підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів в межах Хмельницької міської територіальної громади – Порядком проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (далі – Порядок № 1173).
- (25) Відповідно до статті 1 Закону України «Про відходи» поводження з відходами – дії, які спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення; послуги з вивезення побутових відходів – збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.
- (26) Згідно з пунктом «е» статті 16 Закону України «Про відходи» підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.
- (27) Частини друга та третя статті 35¹ Закону України «Про відходи» визначають, що власники або наймачі, користувачі, у тому числі орендарі, джерел утворення побутових відходів укладають договори з виконавцем послуг з вивезення побутових відходів, здійснюють оплату послуг з поводження з побутовими відходами та забезпечують роздільне збирання побутових відходів. Виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.
- (28) Відповідно до пункту 3 Правил № 1070 послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.

- (29) Відповідно до пункту 4 Порядку № 1173 підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».
- (30) Відповідно до пункту 5 Порядку № 1173 для проведення конкурсу організатор конкурсу готує конкурсну документацію, яка повинна містити інформацію, зокрема, кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу:
- наявність матеріально-технічної бази;
 - вартість надання послуг;
 - досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів;
 - наявність та кількість працівників відповідної кваліфікації.
- (31) Згідно з пунктом 15 Порядку № 1173 для участі у конкурсі його учасники подають оригінали та (або) засвідчені в установленому законодавством порядку копії таких документів:
- балансового звіту суб'єкта господарювання за останній звітній період;
 - довідки відповідних органів державної податкової служби і Пенсійного фонду України про відсутність (наявність) заборгованості за податковими зобов'язаннями та платежами до Пенсійного фонду України;
 - документа, що містить інформацію про технічний потенціал суб'єкта господарювання (кількість спеціально обладнаних транспортних засобів, які перебувають на балансі суб'єкта господарювання, наявність власної ремонтної бази та контейнерного парку тощо);
 - документа, що містить відомості про обсяги надання послуг із збирання та перевезення твердих, великогабаритних, ремонтних, рідких побутових відходів за останній рік;
 - технічних паспортів на спеціально обладнані транспортні засоби та довідки про проходження ними технічного огляду;
 - довідки-характеристики спеціально обладнаних транспортних засобів: тип, вантажопідйомність, наявність пристроїв автоматизованого геоінформаційного контролю та супроводу перевезення побутових відходів, реєстраційний номер, найменування організації, якій належать спеціально обладнані транспортні засоби, номер телефону керівника такої організації;
 - довідки про забезпечення створення умов для щоденного миття спеціально обладнаних транспортних засобів, їх паркування та технічного обслуговування;
 - довідки про проходження водіями медичного огляду;
 - документа, що містить відомості про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів;
 - документа, що містить інформацію про кількість відходів, залучених учасником до повторного використання; кількість відходів, які використовуються як вторинна сировина; кількість відходів, які відправляються на захоронення, тощо;
 - інших документів, які подаються за бажанням учасника конкурсу і містять відомості про його здатність надавати послуги з вивезення побутових відходів (впровадження роздільного збирання, інформація про наявність диспетчерської служби тощо) належного рівня якості.

- (32) Згідно з пунктом 24 Порядку № 1173 за результатами розгляду конкурсних пропозицій конкурсна комісія відхиляє пропозиції з таких причин:
- учасник конкурсу не відповідає кваліфікаційним вимогам, передбаченим конкурсною документацією;
 - конкурсна пропозиція не відповідає конкурсній документації;
 - встановлення факту подання недостовірної інформації, яка впливає на прийняття рішення;
 - учасник конкурсу перебуває у стані ліквідації, його визнано банкрутом або порушено провадження у справі про його банкрутство.
- (33) Згідно з пунктами 30-31 Порядку № 1173 організатор конкурсу протягом не більш як п'яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводить у дію відповідним актом рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території населеного пункту, межі якої були визначені умовами конкурсу. З переможцем конкурсу протягом десяти календарних днів після прийняття конкурсною комісією рішення укладається договір на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.
- (34) Критерії відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам визначено додатком 1 до Порядку № 1173.
- (35) Відповідно до пункту 3 Порядку № 1173 учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання:
- установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами;
 - які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (36) При цьому, будь-яких інших обмежень щодо участі у такому конкурсі Порядок № 1173 не містить, отже конкурс мав бути відкритим для всіх претендентів, які відповідають вимогам пункту 3 Порядку № 1173.
- (37) Враховуючи вищезазначене, орган місцевого самоврядування в особі виконавчих комітетів/органів сільської, селищної, міської ради зобов'язаний визначити організаторів проведення вказаних конкурсів, ініціювати процеси підготовки до проведення конкурсів, розробку конкурсних документацій та проведення конкурсів на визначення виконавців послуг із вивезення побутових відходів на конкурсних засадах в межах певної території населеного пункту.
- (38) Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати якісне надання послуг за прийнятними цінами.
- (39) Ринок надання послуг з вивезення побутових відходів у територіальних межах Хмельницької міської територіальної громади не може функціонувати без визначених у встановленому законодавством порядку (конкурсному відборі) виконавців відповідної послуги.

4. ОЦІНКА ДІЙ ВИКОНКОМУ

- (40) Рішенням четвертої сесії Хмельницької міської ради VIII скликання від 17.02.2021 № 10 «Про проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної

громади» Виконком був визначений організатором конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади. Крім того, на ВК Хмельницької МР було покладено обов'язки визначити межі територій Хмельницької міської територіальної громади, де повинні надаватися послуги з вивезення побутових відходів, затвердити розроблену та подану управлінням комунальної інфраструктури Хмельницької міської ради конкурсну документацію проведення конкурсу з визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, утворити конкурсну комісію для проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, ввести в дію відповідним рішенням рішенням конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території Хмельницької міської територіальної громади, межі якої були визначені умовами конкурсу, та зазначити строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги відповідно до законодавства.

- (41) В свою чергу, ВК Хмельницької МР прийняв рішення від 28.10.2021 № 975 «Про організацію та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади» (далі – Рішення № 975), згідно з яким затвердив Положення про порядок проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, конкурсну документацію по проведенню конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, утворив конкурсну комісію та визначив межі територій Хмельницької міської територіальної громади, де планується надавати послуги з вивезення побутових відходів (5 лотів):
- лот 1 – територія, до складу якої входять землі сіл: Іванківці, Олешин, Велика Калинівка, Черепова, Черепівка.
 - лот 2 – територія, до складу якої входять села: Шаровечка, Мацьківці, Малашівці, Волиця, Климківці та Водички.
 - лот 3 – територія, до складу якої входять землі сіл: Давидківці, Бахматівці, Пирогівці, Пархомівці, Прибузьке.
 - лот 4 - територія, до складу якої входять землі сіл: Копистин, Івашківці, Колибань, Мала Колибань, Березове, Богданівці, Масівці, селища Богданівці.
 - лот 5 - територія мікрорайону Ружична, хутору Швейцарія та дачних масивів, обмежена з північної сторони р. Кудрянка та ставками на ній до вул. Купріна, східна сторона починається від перетинання річки Кудрянка з вул. Купріна по дамбі та вул. Проектна 10 до межі м. Хмельницького, південна та західна сторони межують із землями Розсошанської сільської громади.
- (42) Згідно з пунктом 3 розділу III додатку 4 до Рішення № 975 (Конкурсна документація з проведення конкурсу із визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади) для участі у конкурсі учасник повинен надати документи, що підтверджують його відповідність кваліфікаційним вимогам, зокрема, наявність документально підтвердженого досвіду роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів, а саме **довідку (форма довільна) про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років.**
- (43) Аналогічно серед кваліфікаційних вимог до учасників конкурсу, що були опубліковані в повідомленні про проведення конкурсу із визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади у газеті «Актуально для подолян» (випуск № 44 (363) від 04.11.2021) та на офіційному вебсайті Хмельницької міської ради (<https://www.khm.gov.ua/uk/content/povidomlennya-pro->

provedennya-konkursu-z-vyznachennya-vykonavcya-poslug-z-vyvezennya) зазначається, що для участі у конкурсі учасник повинен надати документи, що підтверджують його відповідність кваліфікаційним вимогам, зокрема, наявність документально підтвердженого досвіду роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів, а саме довідку (форма довільна) про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років.

- (44) За результатами проведення конкурсу рішенням ВК Хмельницької МР від 09.12.2021 № 1188 «Про введення в дію рішення конкурсної комісії про визначення переможців конкурсу із визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади» було введено в дію рішення конкурсної комісії, оформлене протоколом засідання комісії від 07.12.2021, яким визначено переможців конкурсу з вивезення побутових відходів за наступними лотами:
- лот 1 – Хмельницьке комунальне підприємство «Спецкомунтранс» строком на п'ять років;
 - лот 2 – товариство з обмеженою відповідальністю «Носоріг ЕКО» строком на дванадцять місяців;
 - лот 3 – товариство з обмеженою відповідальністю «Носоріг ЕКО» строком на дванадцять місяців;
 - лот 4 – конкурс визнано таким, що не відбувся у зв'язку з невідповідністю учасників кваліфікаційним вимогам та конкурсній пропозиції – конкурсній документації;
 - лот 5 – товариство з обмеженою відповідальністю «Носоріг ЕКО» строком на п'ять років (далі – Конкурс 1).
- (45) Рішенням від 23.12.2021 № 1244 «Про організацію та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади (територія сіл: Копистин, Івашківці, Колибань, Мала Колибань, Березове, Богданівці, Масівці, селища Богданівці)» (далі – Рішення № 1244) ВК Хмельницької МР затвердив конкурсну документацію по проведенню конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, а саме на території вищезазначених населених пунктів.
- (46) Згідно з підпунктом 4.3 пункту 4 додатку до Рішення № 1244 (Конкурсна документація з проведення конкурсу із визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, а саме на території сіл: Копистин, Івашківці, Колибань, Мала Колибань, Березове, Богданівці, Масівці, селище Богданівці) для підтвердження відповідності критерію «Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» учасник надає **довідку довільної форми про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років.**
- (47) Аналогічно серед кваліфікаційних вимог до учасників конкурсу, що були опубліковані в повідомленні про проведення конкурсу із визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади (територія сіл: Копистин, Івашківці, Колибань, Мала Колибань, Березове, Богданівці, Масівці, селища Богданівці) у газеті «Є» (випуск № 52 (1953) від 29.12.2021) та на офіційному вебсайті Хмельницької міської ради (<https://www.khm.gov.ua/uk/content/povidomlennya-pro-provedennya-konkursu-z-vyznachennya-vykonavcya-poslug-z-vyvezennya-1>) зазначається, що для участі у конкурсі учасник повинен надати документи, що підтверджують його відповідність кваліфікаційним вимогам, зокрема, досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів, а саме довідку (форма довільна) про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років.

- (48) За результатами проведення конкурсу рішенням ВК Хмельницької МР від 10.02.2022 № 122 «Про введення в дію рішення конкурсної комісії про визначення переможця конкурсу із визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади (територія сіл: Копистин, Івашківці, Колибань, Мала Колибань, Березове, Богданівці, Масівці, селища Богданівці)» було введено в дію рішення конкурсної комісії, оформлене протоколом засідання комісії від 07.02.2022, яким визначено комунальне підприємство «Елеватор» переможцем конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів строком на п'ять років (далі – Конкурс 2).
- (49) Рішенням позачергової двадцять четвертої сесії Хмельницької міської ради VIII скликання від 10.02.2023 № 23 «Про проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади» Виконком був визначений організатором конкурсу з визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади. Крім того, на ВК Хмельницької МР було покладено обов'язки визначити межі територій Хмельницької міської територіальної громади, де повинні надаватися послуги з вивезення побутових відходів, затвердити розроблену та подану управлінням комунальної інфраструктури Хмельницької міської ради конкурсну документацію з проведення конкурсу з визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, утворити конкурсну комісію для проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, ввести в дію відповідним рішенням рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території Хмельницької міської територіальної громади, межі якої були визначені умовами конкурсу, та зазначити строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги відповідно до законодавства.
- (50) В свою чергу, ВК Хмельницької МР прийняв рішення від 23.02.2023 № 153 «Про організацію та проведення конкурсу із визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади» (далі – Рішення № 153), згідно з яким затвердив Положення про порядок проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, конкурсну документацію по проведенню конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, утворив конкурсну комісію та визначив межі територій Хмельницької міської територіальної громади, де планується надавати послуги з вивезення побутових відходів (5 лотів):
- лот 1 – територія міста Хмельницького, обмежена з півночі землями Олешинського старостинського округу ХМТГ та Лісогринівецької сільської громади. Східна межа міста обмежена землями Давидковецького та Копистинського старостинського округу ХМТГ. Південна частина межує з землями Копистинського старостинського округу ХМТГ до вул. Проектна 10 і далі по вул. Проектній до річки Кудрянка, далі по річці Кудрянка та ставках на ній до західної межі земель Розсошанської сільської громади. З заходу територія обмежена землями Шаровечківського старостинського округу ХМТГ та Черноострівської сільської громади.
 - лот 2 – територія, до складу якої входять села: Шаровечка, Мацьківці, Малашівці, Волиця, Климківці та Водички.
 - лот 3 – територія, до складу якої входять землі сіл: Давидківці, Бахматівці, Пирогівці, Пархомівці, Прибузьке.
- (51) Згідно з підпунктом 4.3 пункту 4 додатку 4 до Рішення № 153 (Конкурсна документація з проведення конкурсу із визначення виконавця послуг з вивезення

побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади) для підтвердження відповідності критерію «Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» учасник надає **довідку довільної форми про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років.**

- (52) Аналогічно серед кваліфікаційних вимог до учасників конкурсу, що були опубліковані в повідомленні про проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади у газеті «Актуально для подолян» (випуск № 08 (402) від 02.03.2023) та на офіційному вебсайті Хмельницької міської ради (<https://www.khm.gov.ua/uk/content/povidomlennya-pro-provedennya-konkursu-z-vyznachennya-vykonavcya-poslug-z-vyvezennya-4>) зазначається, що для участі у конкурсі учасник повинен надати документи, що підтверджують його відповідність кваліфікаційним вимогам, зокрема, досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів, а саме довідку (форма довільна) про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років.
- (53) За результатами проведення конкурсу рішенням ВК Хмельницької МР від 13.04.2023 № 328 «Про введення в дію рішення конкурсної комісії про визначення переможця конкурсу із визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади» було введено в дію рішення конкурсної комісії, оформлене протоколом засідання комісії від 07.04.2023, яким визначено Хмельницьке комунальне підприємство «Спецкомунтранс» переможцем конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів за лотом 1 строком на п'ять років. За лотами 2 та 3 конкурс визнано таким, що не відбувся у зв'язку з невідповідністю конкурсних пропозицій учасника вимогам, визначеним конкурсною документацією (далі – Конкурс 3).
- (54) Рішенням від 13.04.2023 № 329 «Про організацію та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади за лотами 2 та 3» (далі – Рішення № 329) ВК Хмельницької МР затвердив конкурсну документацію по проведенню конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, склад конкурсної комісії.
- (55) Згідно з підпунктом 4.3 пункту 4 додатку 2 до Рішення № 329 (Конкурсна документація з проведення конкурсу із визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади) для підтвердження відповідності критерію «Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів» учасник надає **довідку довільної форми про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років.**
- (56) Аналогічно серед кваліфікаційних вимог до учасників конкурсу, що були опубліковані в повідомленні про проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади у «Сімейній газеті» (випуск № 16 від 19.04.2023) зазначається, що для участі у конкурсі учасник повинен надати документи, що підтверджують його відповідність кваліфікаційним вимогам, зокрема, досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів, а саме довідку довільної форми про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років.
- (57) За результатами проведення конкурсу рішенням ВК Хмельницької МР від 25.05.2023 № 509 «Про введення в дію рішення конкурсної комісії про визначення переможця конкурсу із визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади» було введено в дію рішення конкурсної комісії, оформлене протоколом засідання комісії від 22.05.2023, яким товариство з обмеженою відповідальністю «Носоріг Еко» визнано переможцем

конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів за лотами 2 та 3 строком на дванадцять місяців (далі – Конкурс 4).

- (58) Встановлення додаткової умови щодо необхідності надання суб'єктами господарювання довідки довільної форми про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів **не менше двох років** має дискримінаційний характер, адже підпункт 4 пункту 5 Порядку № 1173 викладений у наступній редакції: *«Досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів»*. Досвід роботи суб'єктів господарювання, що надають послуги з вивезення побутових відходів, передбачає наявність досвіду роботи та ефективне функціонування на ринку послуг з вивезення побутових відходів та водночас не містить часових обмежень щодо діяльності на відповідному ринку.
- (59) Виходячи з необхідності наявності документально підтвердженого досвіду надання послуг з вивезення побутових відходів претенденти на здобуття статусу виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, які мають досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил менше двох років не могли взяти участь у відповідному конкурсі, адже мали бути відхилені конкурсною комісією, що може свідчити про обмеження конкуренції на відповідному ринку у визначених територіальних межах.
- (60) Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення побутових відходів можуть вважатися суб'єкти господарювання, які можуть увійти на ринок з метою надання послуг з вивезення побутових відходів та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів.
- (61) Крім того, потенційні учасники при ознайомленні із кваліфікаційними вимогами до учасників конкурсу, що були опубліковані в повідомленні про проведення конкурсу у газеті та на офіційному вебсайті Хмельницької міської ради, де зазначалася додаткова умова задля участі в конкурсі щодо необхідності надання суб'єктами господарювання довідки довільної форми про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років, усвідомлюючи свою невідповідність цій умові могли не здійснювати подання конкурсних пропозицій.
- (62) Згідно з інформацією, наданою Головним управлінням ДПС у Хмельницькій області листом від 22.12.2023 № 17379/5/22-01-12-01-15 (вх. № 72-01/2250 від 28.12.2023), потенційними конкурентами при проведенні Конкурсів 1-4, в тому числі могли бути суб'єкти господарювання, які мали станом на дату затвердження конкурсної документації основний або неосновний вид діяльності 38.11 – «Збирання безпечних відходів» та не відповідали додатковій умові щодо наявності двох років досвіду роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів:

«інформація, доступ до якої обмежено»

- (63) Пункт 8 додатку 1 до Порядку № 1173 визначає, що **перевага надається учасникові**, що має досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил **понад три роки**.
- (64) Тобто, суб'єкти господарювання, які мають досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил **менше трьох років** не позбавляються права брати участь у конкурсах на здобуття статусу виконавців послуг з вивезення відходів в межах певної території, проте перевагу під час оцінювання конкурсних пропозицій отримують суб'єкти господарювання, які мають відповідний досвід **понад три роки**.
- (65) Отже, претенденти на здобуття статусу виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади, які мають досвід

роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів відповідно до вимог стандартів, нормативів, норм та правил менше двох років не можуть бути позбавлені права на участь у відповідному конкурсі.

- (66) Таким чином, встановлення Виконкомом додаткової умови щодо необхідності надання суб'єктами господарювання довідки про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років у кваліфікаційних вимогах до учасників в конкурсній документації в Конкурсах 1-4 під час розгляду конкурсних пропозицій учасників конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади носить дискримінаційний характер та є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді обмеження конкуренції під час обрання виконавців послуг з вивезення побутових відходів на визначеній території.

5. НАСЛІДКИ АНТИКОНКУРЕНТНИХ ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (67) Мета проведення конкурсних процедур передбачає створення організатором таких умов проведення конкурсу, які б забезпечили найбільш широке коло учасників конкурсу та їх добросовісну конкуренцію.
- (68) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (69) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (70) При цьому, зазначені дії МК Хмельницької МР замінили власні досягнення суб'єктів господарювання як джерело здобуття ними переваг у конкуренції на дію зовнішніх чинників. За таких умов дія конкурентних механізмів обмежується, а суб'єкти господарювання втрачають мотивацію до змагання на ринку, та, як наслідок, це може призвести до підвищення витрат споживачів, зменшення якості послуг, що ними надаються, тощо.
- (71) Обмеженням конкуренції є настання (можливість настання) наслідків, що призводять до залишення певного рівня як наявної, так і потенційної конкуренції на ринку, проте індивідуальна свобода суб'єктів господарювання визначати власну ринкову поведінку, а також ефективність функціонування системи вільного ринку знижується в більшій чи меншій мірі.
- (72) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

- (73) Таким чином, дії виконавчого комітету Хмельницької міської ради, які полягають у встановленні додаткової умови щодо необхідності надання суб'єктами господарювання довідки про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років у кваліфікаційних вимогах до учасників в конкурсній документації в Конкурсах 1-4, є дискримінаційними під час проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади та є порушенням, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку надання послуг з вивезення побутових відходів в територіальних межах Хмельницької міської територіальної громади.

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВИКОНКОМУ

- (74) Листом від 31.12.2024 № 72-02/3448е копію подання з попередніми висновками у справі № 72/34-24 від 30 грудня 2024 року № 72-03/326-п було надіслано Виконкому.
- (75) У відповідь на копію подання з попередніми висновками у справі № 72/34-24 будь-яких заперечень чи зауважень по суті справи ВК Хмельницької МР не надав.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ

- (76) Згідно з частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» будь-які дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції, визнаються антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.
- (77) Дії виконавчого комітету Хмельницької міської ради, які полягають у встановленні додаткової умови щодо необхідності надання суб'єктами господарювання довідки про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років у кваліфікаційних вимогах до учасників в конкурсній документації в Конкурсах 1-4, є дискримінаційними під час проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади та є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку надання послуг з вивезення побутових відходів в територіальних межах Хмельницької міської територіальної громади.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7, 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 5 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Відділення,

ВИРШИЛА:

Визнати дії виконавчого комітету Хмельницької міської ради (*«інформація, доступ до якої обмежено»*), ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*), які полягають у встановленні додаткової умови щодо необхідності надання суб'єктами господарювання довідки про досвід роботи з надання послуг з вивезення побутових відходів не менше двох років у кваліфікаційних вимогах до учасників в конкурсній документації з проведення конкурсів з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Хмельницької міської територіальної громади (Конкурси 1-4), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, що могли призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів в територіальних межах Хмельницької міської територіальної громади.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органу Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути повністю або частково оскаржене до господарського суду.

Голова адміністративної колегії,
голова Відділення

Олег ФЕДОРЧУК